NEW HORIZONS
EUROPEAN
OF UNITED EUROPE

Nauji vieningos Europos horizontai: EUROPOS KELIAS

Projektą finansuoja Europos Parlamentas

Nauja jėga darbo rinkoje. Jaunimas

√ Nauja jėga ar prarastoji karta?

„Jaunimo bedarbystė pasiekė kritines ribas. Mes rizikuojame prarasti dar vieną kartą“.
Tarptautinė darbo organizacija, 2010 metų rugpjūtis

Emili TURUNEN, *Europos Parlamento narė, Danijos atstovė:*

- Europos jaunimas pateko į sudėtingą situaciją. Krizė jauniems žmonėms smogė itin stipriai. Juk jie neseniai pasirodė darbo rinkoje, ir todėl juos atleido pirmuosius. Jie neturi jokio stažo, daugelis net neįgiję išsilavinimo, o dabar neteko ir darbo. Tie, kurie baigia aukštąsias mokyklas ir gauna diplomus, paprasčiausiai gali juos padėti ant lentynos, nes naujos darbo vietos jaunimui Europoje nekuriamos. Mes apskritai rizikuojame netekti visos kartos arba didžiosios jos dalies. 20 procentų jaunų žmonių ES nedirba, o kai kuriose šalyse nedirba net 40 procentų darbingo jaunimo. Bijau, kad mano bendraamžiai tiesiog neturės galimybės susikurti sau gero gyvenimo... Ir negalės pagerinti nei vyresniųjų kartų, nei visos visuomenės gyvenimo.

Dabar galima pereiti iš vienos mokymo įstaigos į kitą (Erasmus Mundus). Jaunimas, kuris mokosi, gali tęsti mokslus kitose šalyse. Informacijos apie tai galima rasti įvairiuose tinklalapiuose (http://www.youthpass.eu/en/youthpass/ - anglų kalba; http://jtba.lt/veiklus_jaunimas - lietuvių kalba, yra ir rusiška versija).

Europos Socialinis fondas padeda jaunimui gauti išsilavinimą ar darbą. Norint gauti finansavimą, reikia inicijuoti projektą ir rasti partnerius Europoje, kurie užsiima arba nori užsiimti panašiu projektu (http://www.saltoyouth.net?tools/otlas-partner-finding/). Šito, žinoma, nepakanka, kad jaunimas būtų „išgelbėtas“, ir tai neramina mane. Mums tiesiog būtinas vietos vyriausybių ir ES šalių vyriausybių palaikymas.

√ Be komentarų

Darbo neturinčio jaunimo skaičius ES, %

	2008	2011
Didžioji Britanija	15,0	20,0
Vokietija	10,6	9,0
Graikija	22,1	38,5
Ispanija	24,6	41,6
Latvija	13,1	29,7
Lietuva	13,4	32,6
Nyderlandai	6,3	7,4
Lenkija	13,7	24,9
Estija	12,0	20,4

Aukščiau pateikti skaičiai neatspindi didžiulio jaunų žmonių, dirbančių pagal laikinas sutartis arba atliekančius nekvalifikuotą darbą tam, kad „išgyventų“, skaičiaus. Iš tikrųjų ES 1 iš 5 jaunų žmonių nedirba. Daugelis jaunų specialistų sutinka dirbti nepastovų darbą, pavyzdžiui: 60 procentų jaunų Ispanijos specialistų dirba pagal laikinas sutartis. Daugelyje šalių „praktikos“ periodai, kai firmos pasamdo jaunimą pusmečiui, nemokėdamos už darbo laiką mainais už gaunamą patirtį, virsta amžinu „praktikos atlikimu“, o jauni žmonės priversti „praktikuotis“ vos ne iki 30 metų. Silpnai skiepijama jaunimui aktyvi gyvenimiška pozicija. Iki šiol Europoje jaunimui nėra integruotos verslo mokymo programos.

Tomas KUNI, *Europos smulkiojo verslo tarybos prezidentas, Dublino technologijų instituto profesorius:*

- Jeigu mes norime, kad mūsų žmonės būtų išsilavinę, aktyvūs, verslūs ir iniciatyvūs, vadinasi, pradėti reikia nuo išsilavinimo! Jeigu mes pasuksime tuo keliu, tai tik po kelių kartų pajusime skirtumą. Jūs tik įsivaizduokite, kaip pasikeis gyvenimas, jeigu 2030 metais mes turėsime kūrybingą, išsilavinusią, aktyvią ir verslią kartą! O maloniausia visame tame yra tai, kad akademiniai jaunimo pasiekimai, pagrįsti vien tik uolumu, ne tokie svarbūs, svarbiausia - išugdyti juose šitą asmenybės tipą.

√ Dalijamės patirtimi

(Projektas ENTRUM (http://www.entrum.ee/ru/))

Darja SAAR, *programos ENTRUM direktorė ir koordinatorė, Estija:*

- Programa inicijuota koncerno „Eesti Energija“ ir skirta 15-17 metų jaunimui. „Entrum“ faktiškai galima pavadinti inkubatoriumi, kuris vysto vyresniųjų klasių mokinių verslo ir verslumo įgūdžius. Pirmoji programos dalis - tai įkvėpimas, taip vadinamoji inspiracija. Jauni žmonės bendrauja su žinomais Estijos žmonėmis, ir jiems formuojasi pozicija „taip, aš galiu“, „viskas įmanoma“, „aš pats vadovauju savo gyvenimui“. Toliau mes dirbame su projektu įvairiausiose ekonomikos srityse. Realių firmų ir įmonių atstovai rengia jaunimą darbui su medija kreatyviniuose ir aukštų technologijų sektoriuose, o taip pat ir tradiciniame realiame sektoriuje. Todėl viskas vyksta be atotrūkio nuo realybės, nuolat bendradarbiaujant su realiais verslininkais. Jaunimas lankosi įmonėse, bendrauja su valdybų atstovais, drauge aptarinėja savo inicijuotus projektus. Mūsų uždavinys - formuoti ne žmogų, kuris siekia dirbti už atlyginimą, o asmenybę, kuri pati gali inicijuoti projektus, ką nors keisti ekonomikoje, ką nors vystyti. Suprantama, kad žinios ir gebėjimai, kuriuos mes suteikiame, tai, pirmiausia, įgūdžiai savo projektui inicijuoti arba savo įmonei steigti ir vystyti. Būtina pažymėti, kad itin svarbus konkurencinis momentas. Todėl programos „Entrum“ rėmuose vyksta jaunimo verslo projektų konkursas „Mano iniciatyva“. Tad galiausiai įveikę programą „Entrum“, išbandę save įvairiuose vaidmenyse, absolventai žino, ko nori ir kokiu keliu siekti savo tikslo. Mes labai gerai suvokiame, jog ekonomikai svarbu: kuo anksčiau mes pradėsime aiškinti jauniems žmonėms, kaip veikia ekonomika, kodėl svarbu būti versliu, kodėl verslininko darbas svarbus visuomenei, kokią socialinę atsakomybę ir vaidmenį jis turi visuomenėje - tuo geriau. Kuo anksčiau jie supras, kaip sunku būti versliu žmogumi, atsakingu už save, už savo projektą, už kitus žmones, koks svarbus visuomenei bendradarbiavimas - tuo geriau.

Chorche MARKANO, *Latvijos Valstybinio universiteto mokslų kandidatas, buvęs informacinio Europos Parlamento biuro Lietuvoje praktikantas:*

- Aš atvykau iš Kolumbijos. Darbo praktika Informaciniame Europos Parlamento biure Vilniuje man buvo didžiulis įvykis. Labiausiai man patiko programa Euroscola, kur mokyklos rungiasi Europos viktorinoje, o nugalėtojai vyksta į Briuselį. Aš vis tik manau, kad šiandien, kaip niekada anksčiau, jaunimas turi daugybę galimybių keisti ne tik Europą, bet ir visą pasaulį. Arabijos pavasaris - geriausias to pavyzdys. Šiandieninis jaunimas puikiai išsilavinęs, gali lengvai burtis internete, globaliai vertina įvykius ir turi daug energijos ir entuziazmo daryti ką nors nauja.

PASTABA

Tinklalapis, padedantis užpildyti paraišką neformaliam mokymosi būdui ir gauti europietiško pavyzdžio sertifikatą:

- http://www.youthpass.eu/en/youthpass/ - anglų kalba
- http://www.jtba.lt/veiklus_jaunimas/ - lietuvių klaba, yra ir rusiška versija.

Tinklalapis partnerių paieškai Europoje dėl projektų inicijavimo ir finansavimo gavimo:

- http://www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding/ - anglų kalba.

Europos mobilumo portalas EURES:

- http://ec.europa.eu/eures

Europos jaunimo (15-20 metų amžiaus) kooperacijos agentūra:

- www.jtba.lt; el.paštas: jaunimas@jtba.lt; adresas: Pylimo g. 9-7, LT-0118 Vilnius; tel. +370 524 97003; faksas +370 524 97005.